

Sygn. akt III U 264/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2019r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 kwietnia 2019r. w Suwałkach

sprawy **J. S.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o ustalenie wysokości kapitału początkowego

w związku z odwołaniem J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 4 lutego 2019 r. znak (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 04.02.2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił J. S. prawa do przeliczenia wysokości kapitału początkowego.

Rozpoznając wniosek J. S. organ rentowy oparł się na zapisach ustawy z dnia 24.01.1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j. Dz.U. z 2016r. poz. 1255) oraz art 6 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 1270 – zwanej dalej emerytalną), zgodnie z którym okresem składkowym jest okres osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia na terytorium Polski na mocy skazania albo bez wyroku po dniu 31.12.1995r za działalność polityczną.

Wskazał, że w myśl art. 5 ust 3 ustawy emerytalnej przy ustalaniu prawa do emerytury lub renty okresy:

- 1) działalności kombatanckiej oraz działalności równorzędnej z tą działalnością, a także okresy zaliczane do okresów tej działalności oraz okresy podlegania represjom wojennym i okresu powojennego, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5,
- 2) pracy przymusowej, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2,
- 3) osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8,

4) internowania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 8

- uwzględnia się w wymiarze podwójnym.

Mając więc na uwadze treść art. 5 ustawy emerytalnej organ rentowy nie uwzględnił okresu internowania w wymiarze podwójnym przy ustalaniu wysokości kapitału początkowego.

W odwołaniu od tej decyzji J. S. domagał się jej zmiany. Zarzucił decyzji brak prawidłowego uzasadnienia, gdyż zawierała jedynie cytaty przepisów bez wyjaśnienia, dlaczego odmówiono mu zmiany wysokości kapitału początkowego. Podniósł, iż złożył dokumenty potwierdzające spełnienie warunków wynikających z ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Podkreślił, że zgodnie z art. 5 ust. 3 pkt 3 ustawy, przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości, okresy osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnionych na terytorium Polski na mocy skazania albo wyroku po dniu 31.12.1955r. za działalność polityczną uwzględnia się w wymiarze podwójnym.

W jego więc przypadku zostały spełnione warunki wynikające z powyższego przepisu i nabył prawo do uznania okresu osadzenia w więzieniu od 09.09.1982r. do 31.05.1983r. w podwójnym wymiarze przy ustaleniu prawa do emerytury i obliczaniu jej wysokości.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji i dodatkowo podawał, iż zgodnie z art. 174 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;

2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Odmowa ustalenia wartości kapitału początkowego przez uwzględnienie jako okresu składkowego w wymiarze podwójnym pobytu w areszcie tymczasowym z przyczyn politycznych od dnia 09.09.1982r. do 31.05.1983r., uzasadniona jest tym, iż zgodnie z powołanym przepisem art. 174 ustawy emerytalnej, dotyczącej zasad ustalania kapitału początkowego, nie stosuje się przepisu art. 5 ustawy emerytalnej.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Odwołania za uzasadnionego uznać nie można było.

W sprawie bezspornym jest, iż odwołujący się wykazał, że w okresie od 09.09.1982r. do 31.05.1983r. był osadzony w areszcie tymczasowym z przyczyn politycznych.

Dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie istotne są więc zapisy art. 5 ust. 1 i 3 ustawy emerytalnej i ich wykładnia.

Wskazać więc należy, że art. 5 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy emerytalnej brzmi:

Przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, następujące okresy:

1) składkowe, o których mowa w art. 6;

2) nieskładkowe, o których mowa w art. 7.

Art. 5 ust. 3 brzmi:

Przy ustalaniu prawa do emerytury lub renty okresy:

- 1) działalności kombatanckiej oraz działalności równorzędnej z tą działalnością, a także okresy zaliczane do okresów tej działalności oraz okresy podlegania represjom wojennym i okresu powojennego, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5,
- 2) pracy przymusowej, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2,
- 3) osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8,
- 4) internowania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 8

- uwzględnia się w wymiarze podwójnym.

Mając więc na uwadze takie zapisy uznać należy, że w wymiarze podwójnym okres działalności kombatanckiej, jak i równorzędnej z taką działalnością, a także okresy zaliczane do okresów tej działalności oraz okresy podlegania represjom wojennym i okresu powojennego podlegają zaliczeniu jedynie do ustalenia prawa do świadczenia, a nie do jego wysokości. Czyli w sytuacji, gdy osoba ubiegająca się o świadczenie ma niewystarczający okres składkowy i nieskładkowy dla nabycia prawa do emerytury lub renty, to jedynie wówczas okres działalności kombatanckiej w szerokim tego słowa znaczeniu, zalicza się w wymiarze podwójnym. Wskazać bowiem należy, że o ile w przepisie art. 5 ust. 1 ustawy emerytalnej mowa jest i o ustaleniu prawa do emerytury i renty i obliczeniu ich wysokości, o tyle w przepisie art. 5 ust. 3 ustawy emerytalnej mowa jest tylko o ustaleniu prawa do emerytury i renty, a nie i jeszcze obliczeniu ich wysokości.

Powołać tu należy wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12.04.2013r. III AUa 2028/12, który już wcześniej dokonał takiej wykładni wskazanych przepisów art. 5 ust. 1 i 3 ustawy emerytalnej i który jeszcze wskazał, że w art. 13 ustawy z dnia 24.01.1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego znajdujemy zapis, iż "Okresy, o których mowa w art. 1 ust. 2 oraz w art. 2 - 4, zalicza się w wymiarze podwójnym do okresu, od którego zależy przyznanie emerytury lub renty - na zasadach określonych w ustawie o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw" - obecnie od 1.01.1999 r. o emeryturach i rentach z FUS. Tym samym i ustawa kombatancka stanowi, że okresy działalności kombatanckiej, w szerokim tego słowa znaczeniu, w tym okresy przymusowego zesłania do ZSRR - art. 4 ust. 1 pkt 3 lit. b jedynie przy ustalaniu prawa do świadczenia podlegają liczeniu podwójnie zaś przy ustalaniu wysokości świadczenia pojedynczo, czyli w faktycznej ilości lat i miesięcy zaliczonej do takiej działalności.

W odwołaniu od powyższej decyzji wydaje się, że i sam odwołujący wskazał, w jakich okolicznościach faktycznych, okres osadzenia w więzieniu, będzie mógł być zaliczony w wymiarze podwójnym. Jest to moment ubiegania się o emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy. W niniejszej sprawie odwołujący się o takie świadczenie się nie ubiegał, a jedynie o ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego. Należy podkreślić, że okres ten podlega podwójnemu zaliczeniu jedynie przy ustaleniu prawa do emerytury lub renty, ale nie do wysokości samego świadczenia. Natomiast przy ustaleniu wysokości kapitału początkowego okres ten w ogóle nie jest brany pod uwagę, co wynika z treści przytoczonego przez organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie przepisu art. 174 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej. Art. 174 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej nie uwzględnia bowiem przy liczeniu kapitału początkowego w ogóle treści art. 5 ust. 3 ustawy emerytalnej.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc orzeczono, jak w sentencji.

mt